

M4786/2015.

a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján
az Alkotmánybíróság részére
Budapest

Tisztelt Alkotmánybíróság!

4.K.27.295/2013.
GYULAI KÖZIGAZGATÁSI
ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG
(postán érkezett, faxon érkezett, e-mailben érkezett,
személyesen behozva, átutalókönyvvel érkezett,
gyűjtőszekrényből kivéve)
Érkezett: 2015. MÁJ. 20.
Példány:..... Melléklet: 1 x 1
Az ügyirat száma: 4.K.27.295/2013.13

[REDACTED]

[REDACTED] az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi Alkotmányi (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG
Ügyszám: 10/1632-0/2015
Érkezett: 2015 JÚN 04.
Példány: 1 Kezelőiroda:
Melléklet: 1 db

nyújt be, amelynek keretében kéri, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság a Kúria által felülvizsgálati eljárásban hozott Kfv.II.37.649/2014/7. számú ítéletét a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.295/2013/10. számú ítéletére is kiterjedően – semmisítse meg.

1. A panaszos a 6/2013. (III. 1.) AB határozat (a továbbiakban: ABh.) közzététele után kérelmet terjesztett elő az általa fenntartott [REDACTED] működési engedélyében az „egyházi fenntartó” fenntartói típus visszaállítása és az intézmény által nyújtott házi segítségnyújtás finanszírozási rendszerbe történő befogadása érdekében. Kérelmét azzal támasztotta alá, hogy az ABh. indokolásának [215] pontja alapján a panaszos egyházi jogállását nem veszítette el, ezért a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 4. § (1) bekezdés m) pont mb) alpontja szerint egyházi fenntartónak minősül, az általa nyújtott szociális ellátásokat az egyházi fenntartókra vonatkozó szabályok szerint kell a finanszírozási rendszerbe befogadni. A kérelmet mind az elsőfokú, mind a panaszos fellebbezése nyomán eljáró másodfokú hatóság elutasította, a jogerős hatósági döntéssel szemben előterjesztett bírósági felülvizsgálati kérelmet a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 4.K.27.295/2013/10. számú ítéletével elutasította. A bírósági határozattal szemben a panaszos felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, amely azonban Kfv.II.37.649/2014/7. számú ítéletével a Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét hatályában fenntartotta.

2. Az Abtv. 27. §-a szerint az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani.

2.1. Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 32. § (2) bekezdés a) pontja szerint az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott olyan döntése is megtámadható, amely a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

2.2. A Kúria ítélete az alábbiakban részletesen kifejtettek szerint sérti a panaszosnak az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésében elismert, a vallásszabadsághoz való jogát, valamint azzal összefüggésben az Alaptörvénynek a diszkrimináció-tilalmat előíró XV. cikk (2) bekezdését. A panaszos a felülvizsgálati eljárás, valamint az azt megelőző közigazgatási hatósági és bírósági eljárás során kérelmezőként járt el, így az ügyben érintettnek minősül.

2.3. A panaszos a rendelkezésére álló rendes és rendkívüli jogorvoslati lehetőségeit kimerítette.

2.4. A bírói döntést annak alaptörvény-ellenessége érdemben befolyásolta, hiszen annak tárgya kifejezetten az volt, hogy a panaszos egyházi fenntartónak minősül-e vagy sem. A jelen ügyben felvetett kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű, mivel arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság által hozott határozatok a közigazgatási hatóságokat és a rendes bíróságokat mennyiben kötik.

2.5. A támadott ítéletet a panaszos jogi képviselője 2015. március 30. napján vette kézhez, így a hatvannapos törvényi határidőn belül kerül benyújtásra a panasz.

3. Az ABh.-ban az Alkotmánybíróság – részben a panaszos indítványára – a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek

jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) több rendelkezését a hatálybalépésére visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, illetve megállapította, hogy azok a hatálybalépésüktől kezdődően nem alkalmazhatóak.

3.1. Az ABh. indokolásának [215] pontja kifejezetten rögzítette, hogy a panaszos az egyházi jogállását nem veszítette el. Az Alkotmánybíróság ezen döntése erga omnes hatállyal bír, az mindenkire nézve kötelezően, az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdéséből és XV. cikk (2) bekezdéséből következően mondta ki, hogy a panaszos egyháznak minősül. Az a hatósági vagy bírósági eljárás, amelyben a panaszos egyházkénti jogállását nem ismerik el, ennek megfelelően sérti az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdését és arra tekintettel a XV. cikk (2) bekezdését.

3.2. A panaszos álláspontja szerint az eljáró hatóságoknak és a bíróságoknak a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban, az ABh.-ra tekintettel kellett volna alkalmazniuk, ennek során mindaddig, amíg az tételes contra legem értelmezésre nem vezet, a jogszabályok lehetséges értelmezései közül azt kellett volna alkalmazniuk, amely az Alaptörvénnyel és annak az ABh.-ban megjelenő, kötelező érvényű értelmezésével összhangban van.

3.3. Az eljáró hatóságok és a bíróságok által alkalmazott jogszabályok a panaszos egyházi fenntartóként történő elismerését nem zárták ki.

Az Szt. 4. § (1) bekezdés m) pont mb) alpontja szerint az egyházi jogi személy egyházi fenntartónak minősül; az Szt. nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely szerint csak azok az egyházi jogi személyek minősülnének egyházi fenntartónak, amelyek az Ehtv. szerinti, deklaratív miniszteri nyilvántartásban szerepelnének.

Az Szt. végrehajtására kiadott, a kérelem előterjesztésekor és a jogerős közigazgatási hatósági határozat meghozatalakor hatályos, a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 2. számú melléklet 1.5.1. pontja sem írja elő, hogy az egyházi fenntartónak a miniszter Ehtv. szerinti nyilvántartásában szereplő adatait kell igazolnia, az mindössze arról rendelkezik, hogy a kérelemhez csatolni kell a fenntartó nyilvántartásba vett adatait igazoló hatósági bizonyítványt. Azon egyházi jogi személyek esetében, akik egyházi jogállásukat az ABh. alapján szerezték vissza, a nyilvántartásba vett adataikat az 1990. évi IV. törvény szerinti bírósági nyilvántartás kivonata megfelelően igazolja.

3.4. Mivel a 3.3. pont szerint az Szt. és az R. nem követeli meg azt, hogy az Szt. alkalmazása során csak azt lehessen egyházi jogi személynek tekinteni, aki a miniszter által vezetett, deklaratív nyilvántartásban szerepel, az eljáró hatóságoknak és bíróságoknak az Szt.-nek és az R.-nek az alkalmazása során az Alaptörvénnyel és az ABh.-val összhangban olyan értelmezést kellett volna tulajdonítaniuk, amely szerint az Szt. és az R. alkalmazásában egyházi fenntartónak minősülnek azok a jogi személyek is, akik egyházi jogállásukat az ABh. alapján nem veszítették el.

3.5. Azzal, hogy a támadott bírósági ítélet nem ismeri el egyházi jogi személynek a panaszost, a 3.1. pontban kifejtett okból sérti a panaszosnak az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésében elismert, a vallásszabadsághoz való jogát, valamint azzal, hogy egyes egyházi jogállással rendelkező jogi személyeket egyházként ismer el, más egyházi jogállással rendelkező jogi személyektől viszont ezt az elismerést megtagadja, a homogén csoporton belüli, alkotmányos indok nélküli megkülönböztetést valósít meg, ami sérti az Alaptörvénynek a diszkriminációtilalmat előíró XV. cikk (2) bekezdését.

4. Megjegyzi a felperes, hogy az Európai Emberi Jogi Bíróság a Magyar Keresztény Mennonita Egyház and others v. Hungary (application nos. 70945/11, 23611/12, 26998/12, 41150/12, 41155/12, 41463/12, 41553/12, 54977/12 and 56581/12) ügyben hozott döntésében – az ABh.-val összhangban – megállapította, hogy az egyházi státusz megvonásával Magyarország megsértette a panaszosnak az Európai Emberi Jogi Egyezmény 9. és 11. cikkében biztosított jogát.

A 36/2013. (XII. 5.) AB határozat is fenntartotta a 61/2011. (VII. 13.) AB határozat azon megállapítását, hogy „az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Bírósága által kibontott) jogvédelem szintje.” Erre tekintettel is sérti az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdését az a bírósági döntés, amely a panaszostól az egyházi jogállás elismerését megtagadja.

5. Megjegyzi a felperes, hogy az ABh. közzétételét követően kérte az emberi erőforrás miniszterétől, hogy az ABh.-ra tekintettel az Ehtv. szerinti, az ABh. alapján is deklaratív egyházi nyilvántartásba vegye fel. A minisztert helyettesítő jogkörben eljáró államtitkár formális döntés nélkül, egy tájékoztató levélben értesítette arról a panaszost, hogy álláspontja szerint a nyilvántartásba való felvételre nincsen törvényes lehetőség. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az államtitkár ezen tájékoztató levelét érdemi közigazgatási hatósági

döntésnek tekintette, és azt a 2.K.31.968/2013/7. szám alatt hozott ítéletével új eljárásra kötelezés mellett hatályon kívül helyezte.

Mivel azonban az Szt. és annak végrehajtási rendelete az egyházi jogi személyek esetében a miniszteri nyilvántartásban való szerepléstől függetlenül, az egyházi jogi személyi státusz anyagi jogi fennállására tekintettel teszi lehetővé az egyházi fenntartói minőség bejegyzését, illetve a finanszírozási rendszere történő befogadást, a deklaratív miniszteri nyilvántartásba vételnek vagy annak elmaradásának a jelen alkotmányjogi panasz megítélésére nincs kihatása. Ellenkező értelmezés elfogadása esetén az Alkotmánybíróság határozatának az erga omnes hatálya kérdőjeleződne meg. Azzal, hogy az ABh.-ban a testület a jogsérelmet okozó rendelkezéseket visszamenőleges hatállyal semmisítette meg, illetve generális alkalmazási tilalmat mondott ki rájuk, minden további eljárási feltételtől függetlenül reparálta a panaszos jogsérelmét, amely azonban semmivé lenne, ha az ABh. közvetlen jogalkalmazói alkalmazására nem lenne lehetőség, illetve azt az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz eljárás keretében nem kényszerítené ki.

6. A panaszos az indítvány közzétételéhez hozzájárul.

7. A panaszos kéri a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a jelen eljárást a IV/1301-1/2014. szám alatt nyilvántartásba vett – azonos tárgyú - eljárással egyesítse.

Mell.: Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.K.31.968/2013/7. sz. ítélete

Budapest, 2015. május 15.

Tisztelettel,

